

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

УКАЗАНИЯ

**относно заверката по чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането на годишните
справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса за
застраховането**

(Загл. изм. - Протокол № 21/21.03.2024 г.)

(Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) В Комисията за финансов надзор са постъпили запитвания от застрахователи и от регистрирани одитори, с които се поставят въпроси относно заверката на годишните справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането, включително образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 година за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II). Поставени са и общи въпроси във връзка със заверката на годишния финансов отчет и по-специално, дали се прилагат Международните одиторски стандарти МОС 700-799 „Одиторски заключения и изготвяне на доклад“ върху годишния финансов отчет, изготвен по МСС/МСФО.

Поставени са също така въпроси относно обхвата на годишните доклади и образци с годишни количествени данни, които подлежат на заверка по чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането, а също така и за изясняване на естеството на задължението за проверка и заверка от страна на регистрираните одитори предвид регламентацията на тяхната дейност и фокуса на тяхната работа, който е историческата финансова информация. Поставени са въпроси относно концепцията за оценка на вземанията при проверката на информацията в образците с количествени данни, а също така и за конкретизиране на изискванията към работата на одиторите при оценка на вземанията по регреси.

(Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) Кодексът за застраховането (обн., ДВ, бр. 102 от 29.12.2015 г. в сила от 01.01.2016 г.), в чл. 126, ал. 3 предвижда, че годишният финансов отчет и годишните справки, доклади и приложения по ал. 1, т. 1 и 2 на същата разпоредба се заверяват от одиторите по чл. 101, ал. 1 от Кодекса за застраховането. Годишните справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането включват и образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II).

Годишни са финансовите отчети, справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането, които представят финансовото състояние на предприятието към края на годишния отчетен период.

В съответствие с чл. 312, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2015/35 редовният

надзорен отчет следва да се изисква най-малко веднъж на всеки 3 години и в този смисъл няма годишен характер, а надзорният отчет за собствената оценка на риска и платежоспособността на основание чл. 312, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2015/35 следва да се представя в рамките на 2 седмици след извършване на оценката. Собствената оценка на риска и платежоспособността на основание чл. 90, ал. 7 от Кодекса за застраховането следва да се извършва редовно, както и незабавно след всяка промяна на рисковия профил на застрахователя. Независимо че е налице изискване на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване тази оценка да се извършва ежегодно, то нейният срок за извършване не е съобразен със срока за предоставяне на годишния финансов отчет. Ето защо, този надзорен отчет не може да се разглежда като годишен в същия смисъл, в който следва да се разглеждат актюерският доклад и докладът за платежоспособност и финансово състояние. Доколкото редовният надзорен отчет и надзорният отчет за собствената оценка на риска и платежоспособността не отговарят на изискванията за годишни доклади, същите не попадат в обхвата на разпоредбата на чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането и не подлежат на задължителна заверка от одиторите по чл. 101, ал. 1 от Кодекса за застраховането.

Предвид регламентацията на дейността на одиторите, която предвижда задължения относно проверка на историческата финансова информация, е необходимо да се разяснят техните задължения във връзка с проверката на актюерския доклад и доклада за платежоспособност и финансово състояние, като се укаже, че одиторите следва да се запознаят с тези доклади и да информират надзорния орган, в случай че съдържащата се в тях историческа информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет, както и да се определи методологията, по която да се извършва съответната проверка и по-конкретно съпоставките, които трябва да бъдат извършени за нейните цели.

За да се отрази по-реалистично механизмът на разплащанията между застрахователите и техните контрагенти и нивото на междуфирмената задължнялост, следва да се разясни концепцията за оценка на вземанията при проверката на образци с годишни количествени данни, като се отчете, че при вземания по полици между фирмени клиенти периодът на издължаване на сумите превишава два месеца и през това време застрахователните договори не се прекратяват, и в крайна сметка най-често дължимите суми са събрани в рамките на половин година. Също така е необходимо конкретизиране на изискванията към работата на одиторите при оценка на вземанията по регреси при проверката на образци с годишни количествени данни, за да се постигне съпоставимост на резултатите от тяхната работа при различните застрахователи. Тези уточнения следва да се отразят в методологията за извършване на процедурите относно финансова информация във връзка с проверката на образци с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 1, т. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор и чл. 126, ал. 3 и чл. 101, ал. 1 от Кодекса за застраховането, Комисията за финансов надзор дава следните указания:

1. (Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) Всички образци с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35, в това число образците с годишни количествени данни на ниво група, когато застрахователят, съответно презастрахователят е крайно предприятие майка, върху което се осъществява надзор на група (справките по Платежоспособност II) се проверяват и заверяват съвместно от двете одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и които са избрани от застрахователя в съответствие с Критериите за съгласуване на избора на одитори, приети от Комисията за финансов надзор и публикувани на нейната страница в интернет на адрес

[\(http://www.fsc.bg/bg/administrativni-dokumenti/iziskvaniya/\)](http://www.fsc.bg/bg/administrativni-dokumenti/iziskvaniya/).

Разпоредбата на чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането предвижда, че годишният финансов отчет и годишните справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането се заверяват от одиторите по чл. 101 от Кодекса за застраховането. Годишни са финансовите отчети, справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането, които представят финансовото състояние на предприятието към края на годишния отчетен период.

Тази характеристика не е налице, по отношение на редовния надзорен отчет и надзорния отчет за собствената оценка на риска и платежоспособността по чл. 304, параграф 1, букви "б" и "в" от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35, поради което същите не попадат в обхвата на разпоредбата на чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането, за разлика например от актюерския доклад по чл. 100, ал. 2, т. 2 от Кодекса за застраховането и отчета за платежоспособност и финансово състояние по чл. 129 от Кодекса за застраховането, които са годишни.

2. Съвместните одитори следва да издадат одиторски доклад в съответствие с Международните одиторски стандарти МОС 700-799 „Одиторски заключения и изготвяне на доклад“ върху годишния финансов отчет, изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и МСФО, приети от ЕС.

3. (Отм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.)

4. (Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) Проверката и заверката на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II) следва да се извърши от одитора като се приложат процедури от одиторско естество, за които той и предприятието, както и съответните трети страни (КФН) са се договорили, и въз основа на които да издаде доклад.

5. (Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) С цел осигуряване на яснота, последователност и изчерпателност на извършваната проверка, както и на съпоставимост на резултатите от нея, КФН следва да приеме методология, като част от настоящите указания. Методологията определя и задълженията на регистрираните одитори за изготвяне на доклади по чл. 2, ал. 3 от Наредба № 53, както и за тяхното предаване в Комисията за финансов надзор.

6. (Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) Одиторите следва да издадат доклад по чл. 2, ал. 3 от Наредба № 53 във връзка с проверката и заверката на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II). Докладът следва да се издаде в съответствие с методологията по т. 5. В доклада одиторите също така е необходимо да отразят и коментират всички различия в съдържанието и информацията на годишните финансови отчети, изготвени в съответствие с МСФО и годишните справки по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II), ако има такива различия и те не следват от изискванията на приложимата рамка на отчитане. Одиторите следва, като част от извършваните процедури, да се запознаят с доклада за платежоспособност и финансово състояние и да докладват, ако историческата информация, съдържаща се в този доклад, е в съществено несъответствие с финансовия отчет.

7. (Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) Не се извършват процедури съгласно методологията, част от настоящите указания (освен извършените като част от одита на годишния финансов отчет, изготвен съгласно МСФО, приети от ЕС) относно активи и/или пасиви в справките по Платежоспособност II за тези активи и/или пасиви, за които едновременно са изпълнени следните условия:

- съвместните одитори са извършили одиторски процедури относно съответния актив и/или пасив в рамките на одита на годишния финансов отчет на застрахователя, съответно презастрахователя,

- застрахователят, съответно презастрахователят е приложил едни и същи методи за оценка и отчитане съгласно Международните счетоводни стандарти(МСС)/Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и съгласно Платежоспособност II,

- стойностите в годишния финансов отчет и справките по Платежоспособност II на съответния актив и/или пасив са идентични, и

- съобразно приложимата рамка е допустимо прилагането на еднакъв подход за оценка и отчитане по МСС/МСФО и по Платежоспособност II.

За такива активи и/или пасиви, за които не се извършват процедури по справките по Платежоспособност II, одиторът предлага корекции, където е необходимо, на база извършените одиторски процедури в рамките на одита на годишния финансов отчет. За такива корекции одиторът следва да включи подробна информация в доклада. В случай, че предложените корекции в съответните области са базирани на праг на докладване, използван за целите на одита на финансовия отчет, който е по-висок от определения по методологията за преглед на балансите, този по-висок праг следва да бъде оповестен в съответните секции на доклада във връзка с проверката и заверката на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II).

8. (Изм. – Протокол № 21/21.03.2024 г.) Всички доклади, изготвени от одиторите в изпълнение на чл. 126, ал. 3 от КЗ, се предоставят на Комисията за финансов надзор от застрахователя, съответно презастрахователя или застрахователния холдинг, във формата на електронен документ, подписани с квалифициран електронен подпис.

Указанията са приети с Протокол № 11 на заседание на Комисията за финансов надзор, проведено на 08.02.2018 г., изменени и допълнени с Протокол № 21 на заседание на Комисията за финансов надзор, проведено на 07.03.2018 г.; изменени и допълнени с Протокол № 107 на заседание на Комисията за финансов надзор, проведено на 20.12.2018 г. (в сила от датата на влизане в сила на Наредба за изменение и допълнение на Наредба за изменение и допълнение на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, приета с решение по Протокол № 107 на заседание на Комисията за финансов надзор, проведено на 20.12.2018 г.) .); изменени и допълнени с Протокол № 22 на заседание на Комисията за финансов надзор, проведено на 17.03.2020 г.; изменени с решение на Комисията за финансов надзор по протокол № 21/21.03.2024 г.